

Lietuvj pasitikėk savimi ir savo tautiečiais, o gyvenimas tau šypsosis. Visus žygius paremk kilniu žmoniškumu.

VIE NYBĖ

LITHUANIAN DAILY

Kiekvienas geros valios lietuvis dirbtis Svarbiausias laikymasis taisyklomis.

LITH. METAI. 294 (883) N. Telephone: EYergreen 7-7840

BROOKLYN, NEW YORK, ANTRADIENIS, 1939 M., GRUODŽIO-DECEMBER 26 D.

50 CENTS

ŠIANDIEN

"O skambink per amžius..."
Laisvės Varpas Vilniuje
Charbino lietuvių auka
Apie Sovietų Rusiją

J. KROŽE

Tolimuose rytuose gyvena lietuviai, ypač charbiniečiai, Vilniaus gražinimui Lietuvai praga nutarė paaukoti Lietuvos universitetui Vilniuje Stipendijų Fondui 100,000 litų. Iki šiol jau surinkta 80,000 litų. Atrodo, kad Charbino lietuvių auka nemažiau padaryti, negu Amerikos lietuvių.

Amerikos lietuvių aukotas Lietuvai 1922 metais Laisvės Varpas tais pačiais metais pirmą kartą skambino Lietuvos aidėdamas žodžiais: "O skambink per amžius vaikams Lietuvos, kad tas laisvės nevertas, kas negina jos." Ateinančių metų pavasarį tas varpas, kuris simbolizuoja Lietuvos ir Amerikos lietuvių vienybę bus perkeltas į Vilnių, Gedimino kalną, kur jo aidas skambės per visą Lietuvą.

Anais metais Lietuvos krašto apsaugos ministras, padėdamas Amerikos lietuviams už varpą rašė: "Jūs aukomis lietas Laisvės Varpas iki neišsivertins Gedimino kalne Vilniuje, laikinai patalpintas Karo Muziejaus bokšte Kaune. Ačiu už daug reikšmingą dovaną. Laisvės Varpas bus aktyvus ženklas jūsų ir mūsų vienybės."

1922 metais, kai pirmą kartą Kaune skambino Laisvės Varpas. Tuomet juo skambino Petras Vileišis ir vienas karo invalidas, ir nuo to laiko kiekvienu iškilmingu tautai momentu Laisvės Varpas aidai sveikina laisvąją Lietuvą ir jos vaikus visame pasaulyje. 1940 metais jis sveikins iš Gedimino kalno Vilniuje.

Būdingas vieno Jungtinių Amerikos Valstybių karinės strategijos eksperto pareiškimas dėl dabartinio Suomijos Rusijos karo: "Ten Suomijoje yra vienas suomis karo vadas, kuris yra iš tikrųjų, geras karys, bet tie ponai, kurie vadovauja puolanciams Suomijoje rusų kariuomenei, atrodo, neatiskiria karo tanko nuo siuvalmosios mašinos." Tai tik viena nuomonė apie Sovietų kariuomenę. Yra ir daug blogesnių.

Rusų nepasisekimai Suomijoje Sovietų vadovybės slouksniuose sukėlė pasipiktinimo ir nepasitenkinimo Rusijos kariuomenės vadovybės Suomijos fronte. Taip pat matyti aiškūs nepasitenkinimas Rusijos kampanija prieš Suomiją ir daliniai naująją Sovietų politiką, kuri vėliausiu laiku labai neigiamai atsiliepė į Rusijos prestižą. Kalbama apie planuojamus pakeitimus Rusijos vadovybėje ir kai kurių kariuomenės vadų pašalinimą.

MOSCICKIS VYKSTA Į ŠVEICARIJĄ

BUCHAREST, Rumunija, gruodžio 26 d. — Buvęs Lenkijos prezidentas Ignac Moscicki, dėl blogos sveikatos išvažiuoja iš Rumunijos į Šveicariją. Jis iki šiol buvo internuotas Rumunijoje, bet dabar juo gydytojams reikalaujant, jam leidžiama vykti į Šveicariją sveikatą pataisyti.

ANGLAI IR PRANCŪZAI AMERIKOJE NORI PIRKTI DAR 8.000 LĒKTUVŲ

Alijantai iki pavasario nori turėti nepaprastai didelę karo lėktuvų ir lakūnų atsargą

STALINAS TAUPO SAVO KARIUOMENĖS JEGAS

WASHINGTON, gruodžio 26 d. — Jungtinių Amerikos Valstybių karo ekspertai sako, kad Rusijos diktatorius Stalinas kiek galėdamas taupo geriausias Rusijos kariuomenės jėgas. Esą, iki šiol į Suomijos frontą siunčiami kareiviai kirchyzai ir Uralo kalnų gyventojai, kurie esą menkesni kareiviai už didžiusus ir kaukaziečius. Didžiusiai ir kaukaziečiai dabar pastatyti naujose karo bazėse Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje.

ALIJANTAI KARIAUJA UŽ KRIKŠČIONIŠKĄ CIVILIZACIJĄ

LONDON, gruodžio 26 d. — Anglijos karalius Jurgis VI, kalbėdamas Kalėdų dieną per radiją Britų Imperijai pareiškė, kad alijantai dabar kariauja už krikščioniškos civilizacijos išlaikymą pasaulyje. Jis pažymėjo, kad tuo metu, kai visi anglai ir jų sąjungininkai nori taikos, jie taip pat griežtai pasiryžę ginti dabartinę civilizaciją ir kovoti prieš agresiją.

PRASŲ GRAŽINTI IŠ VILNIAUS IŠVEŽTĄ KULTŪRINĮ TURTĄ

VILNIUS. — Lietuvių draugijos SSSR tautų kultūrai apšilinti visa valdyba šiandien apsilankė pas SSSR pasiuntinį Lietuvai įgaliotą ministrą Pozdniakovą ir "VOKS'o" atstovą ir įteikė memorandumą, kuriame prašoma gražinti išvežtus archyvus ir knygas iš Vilniaus valstybinės Wroblewskio vardo bibliotekos.

VILNIUJE 10 KAINŲ KONTROLIERIŲ

VILNIUS. — Kainų tvarkytojo įstaiga paskyrė dešimt kontrolierių, kurie krautuovėse tikrins prekių kainas ir prižiūrės, kad krautuovės būtų numatytu laiku atidaromos ir kad pakeltos kainos būtų atstatytos. Paskutiniu metu buvo pastebėta, kad kai kuriose krautuovėse kainos buvo saivališka pakeltos. Nusizengusieji kainų tvarkytojo įsakymams bus griežtai baudžiami.

LIETUVOS OPERA PERKELIAMA Į VILNIŲ

KAUNAS. — Valstybinė opera bus perkelta pastoviai į Vilnių, o dramos teatras pasiliks Kaune. Bet ir drama tam tikrais periodais lankysis Vilniuje. Vilniuje nuo seniau veikia lietuvių teatras "Vaidyla", kuris taip pat atgaivintas ir veiks pačiame Vilniaus mieste ir lankysis Vilniaus krašto provincijoje, kaip Klaipėdos teatras lankydavosi Vakarines Lietuvos miestuose ir miesteliuose, keldamas lietuvių tautinį susipratimą ir kultūrą.

Vokietijos propagandos Ministras Goebbels kalbėdamas per Vokietijos radiją pareiškė, kad Vokietija turi šį karą laimėti ar žūti.

TIK TRYS ANGLAI ŽUVO KOVOSE VAKARŲ FRONTE

LONDON, gruodžio 26 d. — Iki gruodžio 25 d. Anglija kare su Vokietija neteko užmuštais 2, 070 jūrininkų, 438 lakūnų ir tik trijų kareivių vakarų fronte, mūšiuose ant žemės. Iš viso iki gruodžio 25 d. žuvo 2,511 anglų ir 1,434 prancūzai.

NUSKANDINO 15 PREKYBINIŲ LAIVŲ

LONDON, gruodžio 26 d. — Paskutinėmis dienomis vokiečių povandeniniai laivai ir minos nuskandino 15 prekybinių laivų, jų tarpe keletą neutralinių valstybių laivų.

Japonijos imperatorius atidarė Japonijos Parlamentą

TOKIO, Japonija gruodžio 26 d. — Šiandien Japonijos Imperatorius Hirohito atidarė Japonijos parlamentą. Atidarymo kalboje jis pareiškė, kad Japonijos Imperija turi augti ir būti. Jis taip pat pareiškė pagėdavimo, kad akivaizdoje dabartinių karų Europoje Japonija turi pasirūpinti sustabilizuoti padėtį Tolimuose Rytuose.

LAIVAS SKESTA ATLANTO VANDENTYNE

THOMASTON, Me., gruodžio 26 d. — Norvegijos prekybinis laivas "Tana" iš Atlanto vandenyne per radiją praneša, kad skęsta. Kitas norvegų laivas vyksta jam į pagalbą.

PEDAGOGINIS INSTITUTAS PERSIKĖLĖ Į VILNIŲ

VILNIUS. — Pirmoji iš mokslo įstaigų į Vilnių iš Panevėžio atsikėlė Resp. Pedagoginis Institutas su keliais šimtais studentų. Kiti priimami studentai vilniečiai. Antroji į Vilnių atsikėlė iš Alytaus mūzikininkystės mokykla. Sutvarkius Vilniaus universiteto reikalus, laukiama persikelti kelių Vytauto Didžiojo Universiteto fakultetų iš Kauno.

TIK PENKI LIETUVIAI BUVO VILNIAUS UNIVERSITETE

VILNIUS. — Lapkričio 20 d. Švietimo ministerio įsakymu Vilniaus universiteto rektorius prof. Ehrenkreuzas perdavė savo pareigas paskirtam to universiteto valdytojui rektoriumi prof. Ignui Končiui. Šiuo metu Vilniaus universitete mokosi apie 2,500 studentų, o visą universiteto mokslo personalą sudaro apie 800 asmenų, kurių tarpe 110 profesorių, 250 asistentų, apie 100 valdininkų ir apie 350 žemesnių tarnautojų. Iki šiol universiteto profesorių tarpe nebuvo nė vieno lietuvio. Iš Lietuvos kilusių lenkų irgi tebuvo tik 12 profesorių. Jau nesniojo mokslo personalo tarpe buvo viso tik 5 lietuviai.

100,000 LITŲ CHARBINO LIETUVIŲ AUKA

KAUNAS. — Lietuvos konsulas Charbine dr. Jatulis pranešė, kad Vilniaus grįžimo proga Charbino lietuvių kolonija (Tolimuosiuose Rytuose) nutarė paaukoti Lietuvos universitetui Vilniuje, Stipendijų Fondui, 100,000 litų. Ligi šiol jau surinkta 80,000 litų.

SOVIETŲ "DIDŽIOSIOS BERTOS" BOMBARDUOJA SUOMIJOS MIESTĄ VIIPURI IR VISĄ PAJŪRĮ

Suomijos kariuomenė išiveržė į Rusijos teritoriją ir nori pulti geležinkelio liniją

DU VOKIEČIŲ LAIVYNAI IŠPLAUKĖ IŠ BAZIŲ

PARIS, gruodžio 26 d. — Prancūzijos sluoksniui praneša, kad iš Vokietijos karo laivynų bazių išplaukė keliolika karo laivų pasidalinę į dvi eskadras. Viena eskadra išplaukė į Šiaurės jūras, o kita į Baltijos jūrą. Manoma, kad šie vokiečių laivai vyksta suklaityti laivus, kurie gabena karinę medžiagą ir ginklus Suomijai.

Į Šiaurės jūrą taip pat išplaukė labai stipri eskadra Anglijos karo laivų. Spėjama, kad netoli Norvegijos pakraščiu anglų ir vokiečių karo laivynai gali susidurti.

GELEŽINKELIŲ NELAIMĖS VARGINA VOKIETIJĄ

BERLIN, gruodžio 26 d. — Iki šiol Vokietijoje jau įvyko aštuonios didesnės geležinkelių nelaimės, kuriose žuvo apie trys šimtai žmonių. Nelaimės dažniausia įvyksta su greitais keleiviniais traukiniais. Kai kas sako, kad tai svetimų valstybių šnipų darbas, tačiau pamaž vokiečiai tvirtina, kad geležinkelio nelaimės įvyksta dėl stokos medžiagos, negali tinkamai pataisyti garvežių ir geležinkelio įtaisus. Be to dabar Vokietijoje geležinkeliais eina labai didelis judėjimas ir net apgadinti garvežiai ir riedamoji medžiaga leidžiama eksploatuoti.

PRASIDEDA EKONOMINIS ATKUTIMAS

VILNIUS. — Šiuo metu Vilniuje prasideda ekonominio gyvenimo atkurtimas. Atitinkamos Lietuvos kredito įstaigos nariai ateina į pagalbą visoms įmonėms ir įstaigoms, kurios dar neturi pakankamai lėšų savo veiklai atgaivinti ir išplėsti. Lietuvos Bankas duoda paskolas pramonės ir prekybos įmonėms, o taip pat duoda paskolas ir veikliams privatiems asmenims, kurie gali naudingai investuoti kapitalą. Bet pasitaiko, kad daugelis prekybinių ir privačių asmenų pakliūva į spekuliantų rankas, kurie išnaudoja žmones, reikalingus paskolų. Apsaugoti žmonėms nuo spekuliantų ir išnaudotojų patariama kredito reikalais kreiptis tik į įstaigas, o ne į privačius žmones.

KIEK LIGONINIŲ VILNIAUS KRASTE

VILNIUS. — Vilniuje rasta mieste ir srityje ligoninių su apie 2,000 lovomis, akuserių mokykla prie Sv. Jokūbo ligoninės, higienos institutas su bakteriologinio klinikinio tyrimo, maisto produktų ir vandens tyrimo skyriaus ir psichiatrinė ligoninė. Visos šios įstaigos baigiamos pertvarkyti. Dar daugiau gydymo įstaigų teko universitetui, Raudonajam Kryžiui ir savivaldybei, kurios taip pat jau baigia susitvarkyti.

SUSISIEKIMAS KAUNAS — VILNIUS

KAUNAS. — Nuo gruodžio 5-6 d. tarp Kauno ir Vilniaus pradėjo kursuoti, be jau tvarkingai kursuojančių keturių traukinių ten ir atgal, greitasis traukinys, kuris sustos tik Pelemono stotyje, čia paimdamas į Vilnių važiuojančius keleivius iš Šiaulių ir Radviliškio. Traukinys vaikščios iš Kauno tarp 7-8 val. ryto ir iš Vilniaus 9 val. vakaro. Kelionė truks pusantros valandos. Be to, neužilgo numatoma leisti į Vilnių vieną traukinį tiesiai iš Šiaulių p.c. Jonavą, Levinus ir Kaišėdorių.

RYGOJE MIRE PRELATUS JASINSKAS

KAUNAS, gruodžio 26 d. — Žinomis iš Rygos žinomis dienomis Rygoje mirė prelatas Jasinskas, labai daug padaręs lietuvių bei latvių.

HITLERIS APLANKE REIVIUS VAKARŲ FRONTE

BERLIN, gruodžio 26 d. — Prieš šventes buvo atleisti kareiviai iš Berchtesgaden, tačiau paskutinę minutę, jis pakeitė savo nuomonę ir išvažiuojo aplankyti kareivius vakarų fronte. Sakoma, kad jis buvęs visą dieną fronte ties Saarbrücken.

459 ŽMONĖS NELAIMĖSE KALĒDŲ METU

WASHINGTON, gruodžio 26 d. — Kalėdų švenčių metu visoje Amerikoje įvyko 500 nelaimės su automobiliais ir šiaip. Tose nelaimėse užmušta 459 žmonės.

AIRIJOS PREZIDENTAS RAGINA TAIKYTIS

DUBLIN, Airija, gruodžio 26 d. — Airijos prezidentas De Valera, Kalėdų švenčių proga kalbėdamas per radiją, ragino visas kariaujančias valstybes dabar ieškoti priemonių taikytis, nes vėliau kai kas ras įsisėnės ir padidės, tarp kariaujančių valstybių įsigalės neapykanta ir pyktis, kas trukdytu pastangoms sudaryti rimtą ir pastovią taiką Europoje.

NAUJOJI SIMKAUS OPERA

KAUNAS. — Amerikiečiams gerai pažįstamas kompozitoris Stasys Simkus jau baigė savo operą, pavadintą "Pagiriai." Operos siužetas vaizduoja kaimo gyvenimą, beklantį laisvos Lietuvos jaunimą ir šviesaus ūkininko santykius su atgyvenusiu savo amžį dvaru. Opera yra 4 veiksmų. Kompozitorius pareiškė: "Opera kuriant buvo dienu, kad visai negalėjau rašyti. Laikraščiai, radio veikia. Karas visiskai atėmė norą kurti. Ir nebežinojau, ar baigsiu. Tačiau Vilniaus atgavimas taip pataisė nuotaiką, kad bematant opera buvo baigta."

VILNIAUS KRASTE OKIS BUVO LABAI PRIMITIVŲS

VILNIUS. — Vilniaus srities žemės plotas užima apie 665,200 hektarų. Tuo būdu visas Lietuvos plotas padidėjo 11 nuosimčių. Vienam gyventojui Vilniaus srityje (be miestų) tenka tik 0,6 ha žemės. Ūkių visoje Vilniaus srityje yra 39,493. Žymiausias daurumą čia sudaro ūkiai nuo 2 iki 10 ha didumo. Dvarų skaičius siekia tik apie 350, už tad, įskaitant ir dvarų miškus, jie visi turi žemės apie 100,000 ha. Naudojamos žemės atarimams žemės čia tėra 39,1 nuos. Vilniaus krašto žemės ūkis buvo vedamas labai primitiviai ir jo gausumai derliai yra daug žemesni už kitose neprižiūnuose Lietuvoje gausmuosius derlius.

LITHUANIAN DAILY UNITY

VIENYBĖ

Didest Lithuanian Newspaper

193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Telephone: EVERgreen 7-7840

Published daily except Sundays

and Holidays by

Lithuanian Press Corp., Inc.

Entered as Second Class Matter October

23, 1907 at the Post Office at Brooklyn,

N. Y. Under the Act of March 3, 1879

Advertising rates on application

PRENUMERATA

Table with subscription rates for Brooklyn and elsewhere, Metas, Pusi metų, Trims mėnesiams, Vienam mėn.

Table with subscription rates for Lithuania and Canada, Metas, Pusi metų, Trims mėnesiams, Vienam mėn.

Visais reikalais adresuokite: Lithuanian Press Corporation

S. E. Vitaitis — Redaktorius. A. S. Trečiokas — Prezidentas.

SPAUDOS DARBININKŲ BŪKLĖ

Lietuvių spauda ištikimam taūnauja lietuviškai visuomenei. Visa jos judėjimą ir veiklą garsindama. Lietuviškoji spauda dažnai patarnauja net tiems lietuviams, kurie nē sulūžusiu skanku nepriseda prie mūsų spaudos palaikymo.

Tačiau net Kalėdų šventei atėjus niekas neprisimena mūsų spaudos ir prie jos dirbančių darbininkų. Daugelis lietuvių klišioja dolerines vienokio ar kitokiu būdu juos aptarnaujantiems darbininkams, kurie ir be to geras algas uždirba.

Amerikos lietuvių visuomenę turėtų atsiminti, kad lietuvių laikraščiai, išskiriant turtingųjų organizacijų organus, niekuomet nebuvo ir nebus save apsimokančiu bizniu.

Lietuviškos spaudos palaikytojų idealistų būreliai kasdien mažėja. Vienus jų mirtis iš gyvenimo išrauja, kitus ekonominė būklė tiek prislegusi, kad jie jau nebeįgalia prisidėti prie spaudos išlaikymo.

Jau nesieji spaudos darbininkai apleidžia lietuviškas spaustuves ir eina pelningesnių ir pastovesnių darbų ieškoti. Už tai jų kaltinti negalima, nes kiekvienas jaunas žmogus privalo rūpintis savo ateitimi.

Taigi lietuviškos spaudos darbininkų būklė yra sunki. Amerikos lietuvių visuomenė ir draugijos net Kalėdų šventės proga neprisimena mūsų kultūrinį reikalų, užmiršta spaudą ir jos darbininkus, kurie ištikimam ir su pašventimu tarnauja tos visuomenės, atskirų asmenų ir draugijų reikalams.

NAUJAS GYVENIMAS VILNIUJE

VILNIUS. — (Elta) Vos mėnesiui laiko tepraėjus, kaip Vilnius grįžo prie Lietuvos, šiandien jo nebegalima palyginti su tuo Vilniū, kokį Lietuva rado spalį paskutinėmis dienomis.

Prieš mėnesį visame mieste krautuvų ir įstaigų durys buvo geležimis ir lentomis apkaustytos, uždarinėtos, o kari krautuvėlė ir pravėrė duris, tai tesimatė obuolių ir svingūnų krūvelės ir šiaip menki maisto arba kitokių reikmenų likučiai.

Rastas visiškai apmiręs kultūrinis gyvenimas jau spėjo atkusti, jau išėina keli dienraščiai, vaikai gatvėse skambais balsais šaukia Vilniaus ir Kauno dienraščių vardus, skelbdami svarbiausias dienos naujienas valstybės viduje ir pasaulyje.

Šiandien jau sutvarkytas pirmųjų klausimas, visai kas turėjo nusmukusių žolų, šiandien aprūpinti liūtai ir gali pradėti gyvenimą iš naujo, didelė dalis vilničių aprūpinta darbų, sparčiai vykdomi viešieji darbai, gražinamos gatvės, miesto aikštės, valomi užverstieji užkampiai, švilpia dirbtuvių sirenos.

BENDROS PASTABOS

Lenkija tapo agresorių auka. Kaip tautai, tik beširdis gali neužjausti. Bet tos tautos vadams negali užjausti jokis humanistas, aktyvaizdoje faktų, kad tie vadai nesirūpi- no valstybės nē jos gyventojų gerove, tik galvas pakėlę dūrėsi į visas puses, su obalsiu "nuo jūrių iki jūrių," graibstė savo kaimynų žemę ir paverge sau svetimas tautas, jas persekiojo, spaudė, ir didino savo apetitą, kad pasigriebti daugiau svetimos žemės ir pavergt daugiau tautų.

Tokių apetitų save gaivindami lenkų vadai nesiskaitė net su diplomatiškais mandagumais. Kuomet "moderniškieji" agresoriai siekia pavergt sau svetimas tautas "draugiškais susitarimais," tai lenkų vadai 1938 m. atkišė durtuva priverstė Lietuvą "užmegst geruosiū" santykius su jais, o to pasekmėmis pasidrasinę jie manė kad panašiais žygiais nugązdys ir militaristus junkerius, su kuriais nesiskaitydami tikėjo be jokių nuolaidumų pelynť labai daug. Bet apsiriko ir pralaimėjo.

Vokiečiams su rusų pagalba Lenkiją sutrempus, likimas tuos vadus priverstė bėgti iš savo tėvynės į Rumuniją. Tada Prancūzijos susidaręs būrelis naujų vadų, paskelbė, kad jie Rumunijoje esančius savo tautos vadus paluosuoja iš pareigų — ir patys stoji vadovauti. Ir sutūpė jie "ant pelečių maišelio" paskelbė, kad naujoji Lenkija bus atstatyta ant naujų, demokratiškų pamatų, su tolerantiška valdžia.

Ir tokios ignoracijos lenkų spauda nesigėdi dabar, kada Lietuvoj yra daug tūkstančių Lenkijos karo tremtinių. Kada vokiečiai ir rusai Lenkijos gyventojus ir kareivius priverstė iš savo tėvynės bėgti ir ieškotis prieglaudus savo kaimynų žemėse, ir kada Suomija tų Lenkijos bėglių nē vieno savo žemėn neįsileido, tai lenkų spauda tai pamirėjus, daugiau nieko nesakė nē suomiams, nē jų valdžiai. Pažymėjo tik faktą ir tuo viskas baigėsi. Bet tai pati spauda visai kitaip atsinešė į Lietuvą, kuomet Lietuva parodė savo artimui meilę ir įsileido tūkstančius lenkų, tai už tai lenkų spauda dabar atsidėkoja.

Lietuvai perėmus iš rusų Vilnių, socialistų dvasioj einantis savaitraštis "Amerikų Echo" tuojau išsireiškė, kad Vilniuje esą virš 800,000 lenkų ir kada tie lankai pakels galvas, tai, girdi, Lietuva su visa savo valdžia ir kariuomene negalės juos suvaldyti ir turės pasilikti lenkų viršus.

Zinant lenkų psichologiją ir prigimtus apetitus, neturima stebėtis, kad tie jų naujieji vadai vieną dieną kalba apie demokratiją ir toleranciją, o kitą dieną jau siekia savo pirmtakūnų apetito. Juk jeigu jiems buvo galima 1920 m. Suvalkuose aktyvaizdoje Kryžiaus pasirašyt su Lietuva taikos sutartį ir po dviejų dienų tą sutartį sulaužyt be jokių priešasčių, tai kodėl 1939 m. jiems nebūtų galima pasivadyt tolerantiškais demokratišais viena diena, o kitą dieną paslėpus lapės uodegą, parodyti vilko nasrus?

Tokių nasrus lietuviams rodo ir lenkų spauda. Kaune nuo pat pradžios ejęs dienraštis "Dzien Kowenski" iki paskutinių savo dienų neparodė Lietuvai nē lietuviams jokios tolerancijos; viską neigė ir pašiepė kas tik lietuviška. Dabar Vilniuje taip elgiasi "Dziennik Wilenski." Čia iševijoj užtenka retkarčiais pasišiūrėt į lenkų spaudą, kad įsitikint, Prieš mėnesį visa prekyba besireiškusi geriausiųjų gatvių šalįgatviais išsirikavusių vertelgų menkaverčių rūkalų, obuolių ir sacharino pardavinėjimu, — šiandien jau pilnos turgavietės, į miestą nuo ankstybo ryto traukia kaimiečiai vežimus maisto produktų ir kuro prisikrove, būriais į skerdyklas varomi galvijai, kepyklų, maisto krautuvų, gastro-nomijos brangenybių ir garsių Vilniaus kailių krautuvų vitrinos lūžta lūžta prekėmis. Ligi istorinės spalį 28 dienos Aušros Vartų koplyčia ir Katedra ir daugelis kitų žymesniųjų bažnyčių buvo užrakintos. Šiandien iš visų bokštų skamba varpai, prie visų aukurų laikomos padėkos pamaldos, visomis kalbomis aidai laisvoji Gedimino sostinė ir Pilies kalno bokšte aukštai viršum amžinojo miesto plėvėsuoja Nepriklausomos Lietuvos laisvės simbolis — trispalvė Vėliava.

jo lenkai, jeigu pirmiau bu-vo lietuviams ir Lietuvai kiek tolerantiškesni, tai dabar jie virto tikrai griežtais priešais; jeigu lenkų spauda pirmiau lietuviams turėjo išimčių, tai dabar jas koja paspyrus ignoroja viską, kas lietuviško.

Naujiųjų redaktoriūs Gri-gaitis Herald-American dien-raščio korespondentei pasakė, kad lietuvių spauda nenorėda ma lenkų laikraščių erzinti ir eit su jais į polemikas, lietuvių-lenkų santykius ir ginčus palieka atėičiai. Bet lenkų spauda lietuvių tylėjimu nepasitenkina ir veik kasdien juos įžei-dinėja. Dėl ko? Turbūt dėl to, kad Lietuva iš rusų perėmė Vilnių ir jos artimas lietuvių žemės apygardas. Lenkai be jokios atodairos, atsipyre vis tikrina, kad Vilnius yra lenkų miestas.

Ir tokios ignoracijos lenkų spauda nesigėdi dabar, kada Lietuvoj yra daug tūkstančių Lenkijos karo tremtinių. Kada vokiečiai ir rusai Lenkijos gyventojus ir kareivius priverstė iš savo tėvynės bėgti ir ieškotis prieglaudus savo kaimynų žemėse, ir kada Suomija tų Lenkijos bėglių nē vieno savo žemėn neįsileido, tai lenkų spauda tai pamirėjus, daugiau nieko nesakė nē suomiams, nē jų valdžiai. Pažymėjo tik faktą ir tuo viskas baigėsi. Bet tai pati spauda visai kitaip atsinešė į Lietuvą, kuomet Lietuva parodė savo artimui meilę ir įsileido tūkstančius lenkų, tai už tai lenkų spauda dabar atsidėkoja.

Lietuvai perėmus iš rusų Vilnių, socialistų dvasioj einantis savaitraštis "Amerikų Echo" tuojau išsireiškė, kad Vilniuje esą virš 800,000 lenkų ir kada tie lankai pakels galvas, tai, girdi, Lietuva su visa savo valdžia ir kariuomene negalės juos suvaldyti ir turės pasilikti lenkų viršus.

Zinant lenkų psichologiją ir prigimtus apetitus, neturima stebėtis, kad tie jų naujieji vadai vieną dieną kalba apie demokratiją ir toleranciją, o kitą dieną jau siekia savo pirmtakūnų apetito. Juk jeigu jiems buvo galima 1920 m. Suvalkuose aktyvaizdoje Kryžiaus pasirašyt su Lietuva taikos sutartį ir po dviejų dienų tą sutartį sulaužyt be jokių priešasčių, tai kodėl 1939 m. jiems nebūtų galima pasivadyt tolerantiškais demokratišais viena diena, o kitą dieną paslėpus lapės uodegą, parodyti vilko nasrus?

Tokių nasrus lietuviams rodo ir lenkų spauda. Kaune nuo pat pradžios ejęs dienraštis "Dzien Kowenski" iki paskutinių savo dienų neparodė Lietuvai nē lietuviams jokios tolerancijos; viską neigė ir pašiepė kas tik lietuviška. Dabar Vilniuje taip elgiasi "Dziennik Wilenski." Čia iševijoj užtenka retkarčiais pasišiūrėt į lenkų spaudą, kad įsitikint, Prieš mėnesį visa prekyba besireiškusi geriausiųjų gatvių šalįgatviais išsirikavusių vertelgų menkaverčių rūkalų, obuolių ir sacharino pardavinėjimu, — šiandien jau pilnos turgavietės, į miestą nuo ankstybo ryto traukia kaimiečiai vežimus maisto produktų ir kuro prisikrove, būriais į skerdyklas varomi galvijai, kepyklų, maisto krautuvų, gastro-nomijos brangenybių ir garsių Vilniaus kailių krautuvų vitrinos lūžta lūžta prekėmis. Ligi istorinės spalį 28 dienos Aušros Vartų koplyčia ir Katedra ir daugelis kitų žymesniųjų bažnyčių buvo užrakintos. Šiandien iš visų bokštų skamba varpai, prie visų aukurų laikomos padėkos pamaldos, visomis kalbomis aidai laisvoji Gedimino sostinė ir Pilies kalno bokšte aukštai viršum amžinojo miesto plėvėsuoja Nepriklausomos Lietuvos laisvės simbolis — trispalvė Vėliava.

Tokių nasrus lietuviams rodo ir lenkų spauda. Kaune nuo pat pradžios ejęs dienraštis "Dzien Kowenski" iki paskutinių savo dienų neparodė Lietuvai nē lietuviams jokios tolerancijos; viską neigė ir pašiepė kas tik lietuviška. Dabar Vilniuje taip elgiasi "Dziennik Wilenski." Čia iševijoj užtenka retkarčiais pasišiūrėt į lenkų spaudą, kad įsitikint, Prieš mėnesį visa prekyba besireiškusi geriausiųjų gatvių šalįgatviais išsirikavusių vertelgų menkaverčių rūkalų, obuolių ir sacharino pardavinėjimu, — šiandien jau pilnos turgavietės, į miestą nuo ankstybo ryto traukia kaimiečiai vežimus maisto produktų ir kuro prisikrove, būriais į skerdyklas varomi galvijai, kepyklų, maisto krautuvų, gastro-nomijos brangenybių ir garsių Vilniaus kailių krautuvų vitrinos lūžta lūžta prekėmis. Ligi istorinės spalį 28 dienos Aušros Vartų koplyčia ir Katedra ir daugelis kitų žymesniųjų bažnyčių buvo užrakintos. Šiandien iš visų bokštų skamba varpai, prie visų aukurų laikomos padėkos pamaldos, visomis kalbomis aidai laisvoji Gedimino sostinė ir Pilies kalno bokšte aukštai viršum amžinojo miesto plėvėsuoja Nepriklausomos Lietuvos laisvės simbolis — trispalvė Vėliava.

Vilniui aukos iš Washingtono (Per V. G. Fondą)

Juozas ir Zofija Gabralavičiai \$10; Liet. Dr. ja Washing-tone \$5 ir kun. J. E. Giedra \$5; Martinas ir Liudvika Jurkai \$2, Kazimieras Kavaliauskas \$2, Martin Braves \$2.00, \$1 aukavo Sally Kaminskaitė. Jonas Yesulaitis, Viktoras Jančaitis, Sofija Kiupeliūtė, Sam Golden, Himes Lewis, Mr. ir Mrs. J. Waicikauskas, Stella Kadjesky ir J. J. Zamites. Po 50c. Albert Ross, Albert Kasulaitis, A. Spokas, Jules Yurashus, A. Bellas ir A. Andru-lonis. Viso aukota \$38.00 Juozas Gabralavičius.

Amerikos laivas "City of Flint", kurį vokiečiai buvo sulaike, dabar grįžta į Ameriką.

Kiekvienas vienybės šermos narys turi prisidėti šiuo ar tuo savo dienraščio VIENYBES palaikymui.

PASVEIKINO SU VILNIAUS ATVADAVIMU

Amerikos Lietuvių Draugio-vo Vašingtone vardu sveikino Poną Lietuvos Ministrį Vil-niaus atgavimo proga ir šiuo-mi noriu pareikšti mūsų džiaugsmą, kad sulaukėm šios atmintinos valandos.

Taip pat prašau perduoti Jo Ekscelencijai Lietuvos Prezi-dentui ir Vyriausybei mūsų nuoširdžius linkėjimus ir pa-dėką už mūsų protėvių sostinės atgavimą ir pareikšti viltį, kad dabar Vilnius pasiliks mūsų per-amžius. L. Yurkienė, Am. Liet. Dr.-jos vice-pirm.

KALĖDŲ AUKOS VILNIEČIAMS

AMSTERDAM, N. Y. — Gruodžio 10 d. parapijos mo-kykloj įvyko vietinių draugijų atstovų susirinkimas reikalu aptarimui Vilniaus bei viso at-vaduoto krašto šelpimo. Išrin-klus valdyba, buvo visų pasi-reiškimai padėti šelpiti Lietuvos valdžiai atvaduotą sostinę. Jei-gu Charbino lietuvių Vilniaus šelpimui aukojo \$17,000, tai mums turtingoj šalyj gyvenant taipgi reikia atjausti. Tartasi per susirinkimus, tam rengia-mas pramogas, parinkti au-ki. Mūsų gerb. kunigai Zidinavi-čius ir Raštutis ragina žmones šelpiti vilniečiams.

Kalėdų pirmą dieną žmonės bažnyčioje teikia pinigiskas dovanas kunigams. Šias dova-nas kunigai imtų sau, bet žmo-nes ragina dar gausiau auko-ti padėti vilniečiams.

Jeigu žmones suaukos \$300, tai kiekviena centą skiria vil-niečių šelpimui, mažiau \$300, tai tik tuos pinigus, kurie bus sudėti į vakarą. Žmonės vien-i kitus ragina gausiau aukoti sa-nikydami: "mes amsterdamičiai turime sudėti tiek aukų, kad

KAS NAUJO PITTSBURGHŲ LIETUVIUOSE

PITTSBURGH, Pa. — Lie-tuvių Piliiečių Draugijos valdy-ba 1940 m. išrinkta: pirm. J. Narauckas, pirm. pagelb. F. Radgius, sekr. F. Marchuko-nis, fin. sekr. J. Bernotas, iz-dininkas S. Simanavičius, gas-padorius E. Rossel (Rupsplau-kis), direktoriais: J. A. Kaz-lauskas, K. Gutauckas, K. Stravinskas, J. Zinkus, J. Va-laitis ir V. Stašinskas. Reikia pasakyti, kad LPD valdyba se-kantiems metams yra pilnai tinkanti. Praeitais metais pir-mininkaujant Radgiui draugi-jų daug gero padaryta. Na-mas beveik visas naujai per-taisytas, naujos elektros vie-los sudėta, elektros sistema dėl alaus sudėta, namas išpntuo-tas ir dar pinigų uždirbta per tuos metus.

Taip pat reikia tikėtis, kad ir šiais metais seksis viskas taip gerai. Naujas pirminin-kas pereinatis metais buvo vyriausiu direktorium, tai labai susipažinęs su draugijos reika-lais. Tai gerai žinomas ir tar-pe Pittsburgho valdininkų, nes buvo nuo lietuvių nominuotas į Legislatūrą. F. Radgius, kur-is nepaliko pirmininku pasi-lieka vice pirmininku. L. P. Draugija didžiausia Pittsburge ir turi savo didelę sve-tainę.

Antra seka L.M. Draugija Šohoh dalyj valdyba 1940 m. išrinkta iš šių ypatų: pirm. J. Pociūnas (pirmiau daug metų dirbęs dėl draugijos ir pirmi-ninkavęs). Vice pirm. F. Gutauckas, sekr. F. Rautkis, fin. sekr. J. Saveikis, izdininkas A. Zdankus, direktoriai ir izdo globėjai: S. Pauliukonis, J. Karauckas ir J. Mikoška, gas-padorius K. Leliušis. Visi ga-na tinkanti savo vietoms, to-

užtektų nors dviem dienom vil-niečius išiminti". Vilniaus Šelp. Kom koresp.

dėl geriausio pasisekimo LMD 1940 metams.

Soho draugijos per porą pa-skutinių metų darbuojasi, iš vieno rengia piknikus ir kito-kius parengimus, kas daug len-gviau yra atsiekiama. Taip pat komisija ką veikė pereitą metų turėdė sutiktuves Nau-jųjų Metų, LMD svetainėje. Ka-dangi Nauji Metai pripuola pirmadienį, tai N. M. sutiktu-vės bus sekmadienio vakare, 9:30 val. Todėl dalyvaukite N. Metų sutiktuvų parengime. Bus valgiai, gėrimai ir šokiai. Viskas vos 75 centai ypatai.

Tikėtus reikia įsigyti iš anksto pas komisijos narius, nes sekmadienį negalima par-davinėti. Taigi kurie norite dalyvauti N. Metų sutiktuvėse, užsisakykite vietas iš anksto. Pabaigsim senus metus links-mai pasitiksime Naujuosius vi-si kartu savo svetainėj besil-inksmindami. J. Virbickas.

GELEŽINKELIAI VILNIAUS KRAŠTE

VILNIUS. — Plačiųjų gele-žinkelių Vilniaus srityje at-gauta apie 380 kilometrų. Di-džiausioji geležinkelių stotis yra Vilniuje, kur yra didelės garvežių ir vagonų remonto dirbtuvės ir kuro sandėliai. Dar nemažos stotys yra Lent-vario, Naujosios Vilnios ir Tur-monto. Siaurųjų geležinkelių teko tik kelios stotys ir tų gele-žinkelių šakos nesiekė buvusi-os administracijos sienos. Dėl to, vos atgavus Vilniaus kraštą, buvo tuojau nutiesta siaurojo geležinkelio linija nuo Švenjonielių iki buv. adminis-tracijos linijos, tuo būdu su-jungiant Švenčionėlius su Pa-nevėžiu. Be to jau tiesiama naujas geležinkelis nuo Lentva-rio į Naujuosius Trakus ir tie-siamas antras geležinkelio ke-lias nuo Lentvario į Kauną.

VIENYBĖS SKAITYTOJAI! PASINAUDOKITE IŠIMTINA PROGA! Užsimokėkite užvilktą prenumeratą PRIEŠ NAUJUS METUS tad gausite didelę nuolaidą Brooklynne nuolaida \$2 Kituose miestuose \$1 Nuo užvilktos mėtinės prenumeratos TIK IKI GRUODŽIO 31 DIENAI '39 VĖLIAU NUOLAIDOS NEBŪS

KALĖDOS APLEISTAME HAREME

(Iš keliauninko dienyno)

Vienos iš mano liūdniausių ir vienišiausių Kalėdų buvo 1930 metų šventės. Ligos nuvargintas ir dėl nepakankamų lėšų negalėdamas toliau keliauti, tu metų rudenį buvau užkliuvęs besikuriančio Irano (Persijos) sostinėje Teherane.

Užsiėmęs darbu net nepastebėjau, kaip bėgo laikas ir tik tada, tiktai apie pusianaktį atsimiriau, kad šiuo laiku Lietuvoje pradėdama ruošti Kūčių stalą.

Gyvenau vienui vienas nematomame apsuptame granatų medžių sodneliu ir aptvertu aukštomis molinėmis sienomis name. Seniau siame name gyveno vieno turtingo Persų pirklio haremo moterys. Jis dažnai važinėdamas po Arabiją ir Afriką parsiveždavo vis naujų ir jaunų gražuolių papildyti savajam haremui ir tuo laiku, kada jis keliaudavo, šis jo haremas buvo labai stropiai saugomas ir niec niekas iš pašalinių negalėjo į jį įeiti. Labai rūmینگame, po namais išmūrintame, rūsyje buvo sukraunamas toms moterims-vergėms maistas ir iš sodnelio viduryje trykštančio fontano jos imdavo vandenį prausti ir gerti.

Vieną kartą sugrįžęs su trimis Balkanų gražuolėmis Samrahana (to namo savininkas), rado visų septyniolikos moterų apipuvusius lavonus. Nuo to laiko siame name pradėjo vaidintis tragiška žuvusiųjų moterų vėles. Niekas į tą namą nebedrįso persikelti gyveninti, bijodamas vauduoklių keršto. Ir pats Samrahana išsikėlė gyventi į Tabrizą, palikdamas tą namą savo tolimiesiems giminaičiams. Aš neturėdamas pastogės ir gerų žmonių globojamas išsinuomavau šį nelaimingą namą ir mania naujai užsidirbti reikalingas lėšas tolimesnei kelionei piastudamas iš medžio Teherano spaustuvioms medines lofyniškas raides.

Pradėjau ruošti vakariene. Prieš mane ant švarios popieros gulėjo padėti iš Lietuvos atsiųsti plotkeliai. Paliai sieną sustaciau iš Lietuvos ir kitų Europos vietų gautus draugų laiškus ir pasirengiau vakarieniauti.

Tuo tarpu trys duslūs smūgiai iš sodno vartus pranešė, kad kažkas ateina pas mane į svečius. Aš labai nustebau; tokiu vėlu laiku nei vienas persas neįdrįs baldintis į šiuos prakeiktus namus. Ilgai dvejau kol nutariau pažūrėti kas atėjo ir ko jis nori. Atidarys vartus nieko neradau, tik prie pat sienos prisiglaudęs gailiai aikščiavo, susalęs kaciukas.

—Ir tu vienišas, mažytai. Eitme, kartų šviesime šventės.—aš pasiemiau kaciuką ir parsinešiau jį į vidų, manydamas, kad kas tyčia į mano duris pasibelde.

—Bet vos spėjus uždaryti duris išgirdau, kad kažkas atsklenė vartų skląstį ir išėjo iš sodno. Aš perdaug nusimaniau, nes žinojau, kad čia buvo apsilankęs tiktai vagis, kuris tikėjosi ką nors rasti vertingo ir išėjęs vėl užsklendžiau sodno duris.

Sugrįžęs pradėjau Kūcias. Mano nelaimės draugas urzgė ir glauštėsi uostinėdamas ant stalo padėtus saldumynus, bet nei vienas jam nepatiko. Norėdamas surasti kokį mesos gabaliuką, nuėjau virtuvėn. Kada pradariau duris ir apšviečiau kisenine elektros lempute jos vidu, tuojuos tartum elektros trenktas atsokau atgal. Virtuvėje, prieš mane, stovėjo baltas angelas paauskiniais sparnais ir vienoje rankoje laikė mažą eglutę. Iš šlap krūptanakis ir taip, bet antrą kartą į virtuvę eiti nebedrįsiau.

Pasiūriau į kaciuką. Jo akys tokios didelės, pilnos liūdėsio, kažką nori man pasakyti. Aišku, jis ne kaciukas, bet nuskrūsta vėlė. Ir kaip aš iš karto to nesupratau? Laukiu, kada toji maža katytė pradės augti, plėstis, iš to murzino plaukoto snuokio pavirs kokios raganos veidas... Tik akys vis tokios pat: tokios didelės, visai netinka katytei... —Mes draugai? Taip, mažytai?—Ir aš pradėjau glostyti jį drebančia ranka. Katytė pradėjo glauštis ir murkti, vis nenuleisdama nuo manęs savo didelių akių.

Slinko baisios minutės. Aš supratau, kad žuvusiųjų moterų vėles grįžta į savo namus... Mano vaizduotėje prabėgo visokios pasakojimai apie vėles ir vauduoklius. Koks aš naivus ir kvailas buvau netikėdamas ne tik jėms, bet ir tiems tūkstantams aiškiaregių, kurie buvau pirmiau manęs juos matę. Man pasidarė lengviau, aš pasijutau vėl kitame, vauduoklių ir vėlių pasaulyje. O gal jau ir aš pats miręs?

—Jeigu vėlė rodosi angelo paveiksle, tai ji gera. Eisiu ir pasikviesiu ją—atsidusau pasiryžęs. Pasiemiau į vieną ranką sustyruoj kaciuką, į antrą ranką elektros lemputę ir pravėręs duris, vengdamas apšviesti tą baltąjį angelą, tartau jam: —Dėkui, geroji dvasia, kad neužmiršai mūsų vienumos ir kad atėjai pranešti tą linksmą naujieną.—Bet baltasis angelas nejudėjo. Aš prisitartinau prie jo ir pamaciau, kad tas angelas padarytas iš storo popierio ir jo rankoje visai suzdžiūvusi eglutė su kadais prie jos buvusiomis žvakutėmis ir žibais.

—Gaila angele, ir tu toks pat vienišas kaip ir mes, skaudu vienama tave privertė iškoti mūsų draugystės... aš, atsigabėnau angela prie savo Kūčių stalo.

Jau buvome trys. Aš paklydęs, toli nuo tėvynės, lietuvis, šis vargšas, pamestas kaciukas ir jis, tas nelaimingas angelas, tas skurdus vienumos simbolis, kažkaip keistai pakliuvęs iš krikščioniškojo pasaulio tarp žiauriojo dykumos pranašo išpažintųjų...

Po Kūčių vakarienes jaučiu, kad mes abu su kaciuku drebame. Paėmiau nešiojamą trikotažinį su žėruojančiais anglimis, pakiašau jį po žemuciu stalu ir tą stalą apdengiau storu persų kilimu. Paleidau po kilimu drebančią kaciuką ir pats pakiašėj kijas ir kilimo kraštais iki pažastų apsikamęs, pradėjau rašyti tu liūdnujų Kūčių vakario dienyną.

Nežinau kiek ilgai miegojau, bet lempa jau buvo užgesusi ir aukštai pakilusio mėnulio spinduliai bemirguliodami pro siaurą spalvuotais stiklais išdabintą haremo langutį, žėrėjo visokiomis vaivorykštės spalvomis, atsispindėdami nuo dirbto blizgančių sniego, pabarstyto angelo apikalei ir rankovėmis papuošti. Iš tolo plaukė silpni Kristaus gimimo varpai. Nubudęs kaciukas glaudėsi apie mano kijas ir urkė.

Aušo Kalėdų rytas. Mažutėje katalikų bažnytelėje gaudė varpai ir keliolikos kunigo išauklėtų persų našlaičių choras traukė iškilmingą berniejių giesmę. Apsirengiau ir išėjau. Po pamaldų sugrįžęs radau savo kiemo spyną ne iš tos pūsės užrakintą. Aišku, kad buvo kas nors pas mane buvęs. Bet sugrįžęs viską radau tvarkoję. Manė sutiko patenkintai marmantis kaciukas ir dienos šviesoje dulktas, aplandytas ir nuskaręs Kalėdų angelas...

Tik vėliau aš sužinojau, kad Teherano esperantininkai buvo iš kažkokios praeitų metų misijonierių surengtos vaikams eglutės užsilikusį angelą atnešę į mano kambarį, norėdami mane

The Grand Rapids Herald
Tourist Week Is Planned For West Michigan
Value of Industry to State Will Be Emphasized by Annual Observance

The News-Palladium
RESORT WEEK IN MICHIGAN IS APRIL 14-21
Committee Chooses Dates For Campaign To Increase Vacation Trade

DAR VIENAS JUOZO BAČIŪNO LAIMĖJIMAS
Michigan Valstijos Resortininkų Asociacijos metiniam suvažiavimui Grand Rapids, Mich. Juozas Bačiūnas pravedė sumanytą, kad Michigan valstija skirtų vieną savaitę, ateinančią vasarą, visos Amerikos turistams. Visi Grand Rapids ir kitų miestų laikraščiai labai entuziastiškai aprašė šį projektą, atspausdinant Juozo Bačiūno pavėkslį ir prižadami pilnai paremti Bačiūno planą. Resortininkų suvažiavimas pasėkė Juozą Bačiūną komisijos pirmininku, kuri buvo ten pat širinkta siam darbu. Amerikos lietuvių gali pasidžiaugti, kad mūsų tautiečių Juozas Bačiūnas pasiekė dar vieną laimėjimą plėčias Amerikos gyvenime.

Amerikos spaudos atsiliepimai apie Juozą J. Bačiūno veiklą

SIRVYDO BIOGRAFIJAI LEISTI K-TO PRANEŠIMAS

Pranešame visiems J. O. Sirvydo biografijos pranešėjams ir šio darbo bendradarbiams, kad nerūstautų nei ant komiteto, nei ant tų žmonių, kurie komitetui padėjo pranešimus rinkti, jei iki šiai dienai knygą dar nėra išleista. Biografijai leisti komitetas dėkoja ir deda visas pastangas, kad knygą išleisti dar šiemet. Bet ne iš Komiteto kaltės knygos leidimas nusitęsė jau net į ateinančius metus, nes iki dabar knygai rankraštis dar nėra pilnai paruoštas ir sutvarkytas. Todėl komitetas stengiasi, kad tą darbą kaip nors pagreitintų ir prašo visų biografijos leidimui prisidėjusių turėti kantrybės ir nieko tame dalyke nekaltinti.

Biografijai išleisti surinkti pinigai yra bankoje sudėti, kurių nei vienas centas kitiems tikslams nėra išleistas. Net visos komiteto veiklos lėšos yra komiteto padengtos savais pinigais.

J. Sagys, pirm.
P. Narvydas, išd.

VELIAUSI ĮVYKIAI MŪŠŲ KOLONIJOJE

LOWELL, Mass. — Vietos Sv. Juozapo draugija paaukojo 25 dolerius Vilnijos lietuviams. Kiek iš viso surinkta yra anksčiau tam reikalui, dar kol kas neteko sužinoti.

D.L.K. Vytauto klubas Dėkų dienoje buvo surengęs turkių laimėjimą. Laimikis teko lietuvaitėi Zarnickaitėi. Po laimėjimų klubo salėje įvyko šokiai.

AR ŽINAI?

—Iš Didž. Britanijos valdžios įstaigų atmatų popieriu krepių per metus yra surenkama po 10 tonų popieriaus. —Ronos upė, tekanti per Šveicariją ir Prancūziją, yra laikoma greičiausiai tekančia upe pasauly. Kai kuriose vietose jos vandens greitis pasiekia net 60 km. per valandą. —Tiktai 10% visos Kinijos gyventojų iki pastarųjų laikų mokėjo skaityti ir rašyti, ir mažiau, negu 1% skaityti laikraščius. —Italijoje yra paprotys, apilankius tolimesnius savo gimniniučių kapus, palikti ten vizitines kortele. —Ne per seniai Minucheno policija suėmė vieną vagilių, kurio specialybė buvo vogti moterų akinius. Jo bute buvo rastas nemažas vogtų akinių sandėlis. —Tiktai mažiau negu vienas trečdalis žodžių, surašytų bet kokiame anglų kalbos žodyne, yra grynai anglo-saksiškos kilmės. —Kiekvieną dieną pasauli

Kas naujo teatruose

Roxy teatre jau tūlas laikas rodoma graži filmą su Sonja Henie ir I. Cummings vardu 'Everything Happens at Night'. Embassy Newsreel teatruose, 46 ir 72 St., rodoma naujaisios pasaulio politikos ir kitos apžvalgos. Paskutiniai kalbų lauko: suomių, rusų ir vokiečių kovų vaizdai. Laių skendimai ir internavimas jūrininkų. Daug kitų naujienų ekrane pamatysite.

RADIO

VIENYBĖS skaitytojų informacijai ir parėmimui Amerikos lietuvių radio programų palaikytojų kultūrinį pastangų, pastoviai skelbime dienraščioje visos Amerikos lietuvių radio programų. Specialiai radio programų pranešimai skaitysiu apmokamais skelbimais.

WHFC stories 1420 klc. (programos girdimos šešiose valst.).

NEW BRITAIN, CONN. ANDRIAUS REKAUS programa sekmdieniais nuo 10 val. ryte iš WNBC stoties 1380 klc.

PHILADELPHIA, PA. PETRONES ANTANAITIENES programa trečiadieniais nuo 9 val. vakare iš WHAT stoties 1310 klc.

K. STEFANAVICIAUS programos trečiadieniais 7 val. vakare ir šeštadieniais 8 val. vakare iš WTEL stoties 1310 klc.

SHENANDOAH, PA. ANTANO STANISKO programa sekmdieniais nuo 12-tos val. diena iš Hazeltono WAZL stoties 1400 klc.

SO. BOSTON, MASS. LIETUVIŲ RADIO KORPORACIJOS S. Minkaus vadovaujamos programos šeštadieniais 8.30 val. ryte, sekmdieniais 9.30 val. ryte iš WORL stoties 920 klc.

"DIRVA"

25 m. Jubiliejinis vajuas

Tautinis savaitinis laikraštis eina 25-ti metai

Redaguoja žinomas rašytojas K. S. KARIPIUS

Prenumerata metams: Amerikoje \$2.00. Pusei metų \$1.00.

Ekstra: kurie išsirašys laike Jubiliejinio meto, 1940, gaus Dirvą per 15 mėnesių už 14 patį metinį mokestį, \$2.00.

Susipažinimui viena laikraščio laida siunčiama dykai.

"DIRVA"

6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio.

NEWARKO IR APYLINKĖS LIETUVIAMS

Geo. Kaminskas

JE MYKITE, GERBIAMIEJI, kad mūsų Kalėdų Diedukas turi gražiai išpuošęs krautuvę su visokiomis Kalėdų dovanomis vyrams, moterims ir vaikučiams taip mažiems, kaip ir dideliems. Kviečiame visus atsilankyti pas mus ir atsivest savo mažučių pasimatyt su mūsų Kalėdų Dieduku.

Turime geriausių išdirbusių įvairiausių papuošalų patiems pasidėryti ir kambarius padabinti. Visko čia negalime įvardinti — ateikite ir pamatykite patys.

LINKIME VISIEMS LĪNKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ!
GEO. KAMINSKAS IR SŪNAI
152 FERRY ST. Cor. Adams St. NEWARK, N. J.

KNYGŲ SARAŠAS

Vienybėje nešeniai iš Lietuvos gauta žemiau pažymėtos knygos. Jos visos yra įdomios skaityti ir su kai kuriomis verta susipažinti. Knygos parduodamos žymiai nupiginta kaina. Reikalaukite knygos asmeniškai, arba pasiuskite atviruką administracijos adresu ir reikalaujamos knygos Jums bus tuojau pasiųstos.

V. Krėvė, Krėvės Raštai X t. 217 pusl. 50
Anatole France, Taisa, Romanas, 205 pusl. 50
V. Dousinaitė, Janina arba Naujoji moteris, 240 pusl. 60
H. G. Wells, Pasaulių Karas, 175 pusl. 50
Vyt. Bičiūnas, Mano Apykavas, 174 pusl. 50
Pastogė: Filozofas, 50
Attmannsbacher, Napoleono I, Meilūžė, 120 pusl. 50
V. Stefanoson, Eskimas Kekas, vaikams kn., 168 pusl. 40
Vyt. Atlanta, Artisto Širdis, novelės, 207 pusl. 50
E. Thompson, Vinipego Vilkas, vaikams kn., 96 pusl. 40
N. Nammarrstrom, Trys Gamtos Pasakos, vaikams, 160 psl. 40
Liudas Gira, Žygio Godos, poezija, 118 pusl. 1.00
Liudas Gira, Paparčio Ziedas, misterija, 132 pusl. 75
Balyz Sruoga, Dievų Takais, 167 pusl. 1.00
P. Rozegeris, Kai Buvau Dar Vaikas, 107 pusl. 50

Be šių aukščiau pažymėtų yra ir kitų įvairiausių knygų, kaip poezijos, scenos veikalų, daugių pritaikintų mūsų gyvenimo aplinkybėms, prozos, beletristikos, apsakų, romanų ir kt. Ypač tinkamų yra scenos veikalų, kaip komedijų, dramų, tragedijų ir operėčių, kurias pastatyti lengvai įmanoma ir mūsų išvijos gyvenimo sąlygos.

Kreipkitės į Vienybės administraciją ir Jūsų pageidaujamos knygos bus pasiūsta. Užkite asmeniškai ir pasirinkite. Vienybės knygyne gausite įvairiausių knygų žymiai nupigintomis kainomis.

Karas Europoje

Jei norite žinoti apie karą ir kitus pasaulio įvykius, tai skaitykite "Naujienas."

"Naujienos" yra pirmas ir didžiausias lietuvių dienraštis Amerikoje.

Užsirašykite "Naujienas" šiandien. Naujienų prenumerata metams Amerikoje (išimant Chicago), \$5.00. Chicagoje ir Europoje — \$8.00.

Money Order ar čekis siųskite:

"NAUJIENOS"

1739 South Halsted Street CHICAGO, ILLINOIS

Susipažinimui kopiją pasiųsime veltul.

VIENYBĖ

Serga ponia Ona Yakštienė

Nelaimė, prieš pat šventes susirgo mūsų maloni dienraščio skaitytoja ir nuosirdi visų lietuviškų darbų rėmėja ponia Ona Yakštienė. Liga net paguldė ponią Yakštienę į lovą. Ligonė namuose, konstatuota gripas.

Linkime poniai Yakštienėi ligą nugalėti ir skubiai pasveikti, kad matyti vėl amžinai šypsančią mūsų tarpe.

Queens miesto dalies išlaidos

Didžiojo New Yorko miesto dalis vadinama Queens gal labiausiai už kitas miesto dalis puošiasi ir stato naujus namus bei praveda naujas gatves. Vien tik šių metų per pirmus devynius mėnesius naujai statybai išleista \$70,409,356. Iš tos sumos nemažai patstatyta gyvenamųjų namų pritaikintų tik šeimynoms.

BOSTONO RADIO

Šeštadienį, gruodžio 30 d. programos per stotį WORL, 920 klc., 8:30 iki 9:00 val. ryte bus: 1—Mykolas Petrušaitis, karnestistas iš So. Bostono; 2—Ona Koritienė iš Roslindale ir Valentina Minkienė iš So. Bostono paskambins duetas; 3—Ona Koritienė iš Roslindale duos receptą del "Lemon Chiffon Pie".

Sekmadienį, gruodžio 31 d. programos per stotį WORL, 9:30 iki 10:30 val. ryte bus: 1—Longino Buinio, Jr. Cavalieri orkestra iš Cambridge; 2—Ausrelės Choras, iš Worcesterio vadovaujant Jonui Dirveliu.

Po programai prašome parašyti laiškelį ar atvirutę į stotį WORL, Lithuanian Program, Boston, Mass., pranešdami savo išpučius.

Steponas Minkus, garsintojas.

Egzaminai darbams

Del Civil Service darbų prašymai bus priimami ir egzaminai įvyks sausio mėnesį tam tikromis dienomis, kurios bus paskelbtos spaudoje. Miesto valdyboje randasi 15 skirtingų tos rūšies darbų. Proga yra juos gauti tuos kursus lankiusiems.

Mirė atvykęs švenčių praleisti

Tūlas John Burns atvykęs į New Yorką iš Allentown, Pa. praleisti Kalėdų švenčių, staiga mirė širdies ataka Lebanon viešbutyje, Brooklyne. Miręs eidamas 60-tuosius metus.

Panašių atsitikimų būna dažnai, ypač sergančius širdies liga staigi mirtis užklumpa.

Graži sužieduotųjų puota

Kalėdų dienoje įvyko dviejų Brooklyno jaunuolių Alfinos Yankiūtės ir Kazimiero Katino, gyv. 123—42 gatvė, Brooklyne sužieduotųjų graži puota. Puota buvo surengta s.p.p. Yankų namuose, 154 So. 3rd St., Brooklyne.

Žmonių puotoje dalyvavo per 30, tai jaunujų giminės, artimieji bei draugai. Sužieduotuves rengė tėvai abiejų jaunujų. Alfinai ir Kazimieriui artimieji suteikė gražių ir vertingų dovanų. Vakariene pradėjo malonioje nuotaike daug vaišinantis kartu minint jaunujų sužieduotuves ir Kalėdų šventes. Jaunosios Alfinos namai net gražiai išdekoruoti buvo.

Kazimiero ir Alfinos vestuvių data dar nenustatyta. Linkime sueti ir gražią porę ir sukurti jaukų šeimyninį židinį.

Ar Tamsta atlikai savo kasdieninę pareigą ir užsiėmėjai dienraščio prenumeratori? Jei ne — padaryk nieko nelaukdamas.

MOTERŲ VIENYBĖS PARĖDU BALIUS

(COSTUME BALL)
Naujiems Metams sutikti

BUS DUODAMI PRIZAI UZ GERIAUSIUS KOSTIUMUS

Sekmadienį, 1939 m. Gruodžio 31 d.

CLINTON HALL

Betts & Maspeth Avenues, Maspeth, L. I., N. Y.

PELNAS LABDAR YBĖS TIKSLAMS

BILIETAS \$1.00 PRADŽIA 8:30 VAL. VAK.

Sukasi, sukasi gyvenimo ratai...

Kalėdos, Kalėdos. Ir džiaugiasi mažas ir šypsoi senas, anot eilėraščio žodžių. Visi laukė, ruošėsi, skubėjo šen ir ten, su kruopštumu rengėsi šventės tinkamai sutikti ir linksmai praleisti. Kas jų nelaukė? Visi. Kaip kas šventės praleido, tai jau čia kitas klausimas. Reikėtų nuodugnios studijos, bet tam per didelis darbas.

Iš didžiųjų metinių švenčių yra tik dvejios. Tai Kalėdų ir Velykų šventės. Kilmingiausiai bene švenčiama Kalėdos. Amerikoje paprotys tik šių švenčių proga suteikti malonumą dovanomis artimiesiems, pasveikinti draugus, susieiti į krūvą, praleisti bent tas šventes šeimyniškame pobūvyje. Gražu ir malonu yra, kada bent kartą į praėjo malonioje vienon vieton tėvai su vaikais, giminės bei kiti artimieji. Yra, žinoma, žmonių, kuriems gal netenka laimės būti savo artimųjų tarpe.

Praėjusios šventės paliko daug išpučius ir atminimų visame pasaulyje. Bent daliniai buvo sustabdyti ir karo mūšiai Europoje Vakarų fronte. Žmonija nors mintyse atgimė.

Plačioje Amerikoje Kalėdos praėjo triukšmingai. Milžinas New Yorkas užė kaip avilys. Žmonės linksmosios ir lėbavo. Neapsieita ir be nelaimių bei gyvybių netekimo. Tai automobilių susisiekimo ir kituose įvykiuose netenka nemažai gyvybių. Tikri duomenys dar nepaskelbti, bet netrukus sužinosime.

Brooklyno lietuviai šventės praleido šeimyniškose suėjimuose bei pasilinksminimų vietose. Daugumos dar ir šiandien akys mažytės...

Sukasi, sukasi gyvenimo ratai...

EXTRA MAT. WEDNESDAY
WM. SAROYAN'S original comedy, THE TIME OF YOUR LIFE with Eddie DOWLING and Julie HAYDON
BOTH THEATRES, 45th St. West of B'way
Evs. 8:40, Mats. Thurs. & Sat. 2:40

EXTRA MAT. WEDNESDAY
The THEATRE GUILD presents PHILIP BARRETT'S COMEDY THE PHILADELPHIA STORY KATHERINE HEPBURN VAN HEFLIN JOSEPH COTTEN NICHOLAS JOY SHIRLEY BOOTH SHUBERT Theatre, W. 44 St. Circle 6-5990
Evs. 8:40, Mats. Wed. Thurs. & Sat. 2:40
Mail orders until Feb. 3-361 Seats \$1.10

LINKSMŲ ŠVENČIŲ VISIEMS
Pamatykite bombardavimą Graf Spee - Pamatykite paskutines nuotraukas suomių karo Pamatykite pirmąsias nuotraukas Columbus įgulos išsigelbėjimą - Pamatykite kitas 43 filmas iš viso pasaulio - Didžiausias naujienų teatras mieste - 2c. iki 2 val. popiet.
EMBASSY NEWSREEL THEATRE
Broadway & 46th Street, New York City, N. Y.

ŠVENTĖMS Saldainiai puikiausiose dėžutėse. Kalėdinės Eglaitės papušalai. Lietuvių ir Anglų kalba atvirutės. Vaikams žaislai — dovanos

Gaunama
LIETUVIŲ SALDAINIŲ KRAUTUVĖJ
495 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
J. P. GINKUS — Savininkas

Degtinė ir Vynas Kalėdų Dovanoms

JOS TIKRAI BUS ĮVERTINTOS
Pirkite jūsų likierius su pasitikėjimu didžiausioje, patikėtiniausioje ir žemiausiomis kainomis parduodančioje Williamsburgo krautuvelyje

Manhattan Liquor Store

264 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

CORNER ROEBLING ST.
Mes turime tiek daug prekių, kad čia permaža vietos surašyti visų kainas. Štai tik keletas mūsų specialių:

HUNT CLUB reserve degtinė H. Walker distiliuota
\$1.39 pilna kvorta 73c. pint
OLD LOG CABIN straight rye, keturių metų po valstybės kontrolę
\$1.89 pilna kvorta 97c. pint

SKELBKITĖS SAVO BIZNĮ VIENYBĖJE

KALEDŲ ŠVENTĖMS
Bus Maloniausia Dovana Visiems
DUOKITE GEROS DEGTINĖS AR SKANAUS VYNO BUTELĮ
Saldaus Vyno Galonas \$1.25

LIETUVISKAME MONOPOLYJE
Republic Liquor Store
415 Keap St., Brooklyn, N. Y.

TARZANAS IR DRAMBLIŲ MEDŽIOTOJAI

101.—"Lai pasigaili tavęs visi dievai"—apgailaudamas pasakė viršininkas, veddamas Tarzaną su Voltaru į mirties vietą, kaip buvo liepusi Menofra. Kuomet Tarzaną atvedė į arenos vidurį, visi žiūrai nutilo. Niekas nereikalavo narsaus vyro mirties.

Edgar Rice Burroughs, vertė Pijus Bukšnaitis

"Ar bus smagiau mirti, ar ne, bet mirti turėsiva ir tai netrukus,"—liūdnai atsakė Valtoras. Tarzanas jam pritarė. Tuomet Valtoras paklausė: "Nejaugi tu neturi jokio plano pasilimosuoti?" Tarzanas atsakė: "Jokio plano neturiu. Zinau tik, kad negalėsiu įmesti dramblių į Menofros ložę."

LINKSMŲ KALĖDŲ!

Visiems mūsų svečiams siunčiame nuosirdžiausius Kalėdų linkėjimus. Mes negalime asmeniškai atsilankyti pas visus, dėl to prašome visus atsilankyti pas mus.

ZEIDEL'S WINES & LIQUORS

142 Havemeyer St., Brooklyn, N. Y.

HAVEMEYER 8-0259
RALPH KRUCH FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE MASPETH, N. Y.

JULIUS DRESS SHOP
Artėjančių švenčių pasirinkimas suknelių ir moteriškų paltų.
Drabužius gausite garantuotus ir daug pigiau, negu kitose vietose
SPECIALIOS KAINOS
395 Grand Street BROOKLYN, N. Y.
TEL. EV. 7-9795

KADA DAUG VALGOT! GERIAT! ROKOT!
PASALINA SKAUSMA VIDURIUOSE GREIT BLAIVINA
Parduodama Baruose ir Restauracijose
COSSACK PRODUCTS
237 West 69th Street New York City
Tel.: TRafalgat 4-3070

VINCAS J. DAUNORA APTIEKORIUS
PUSSVEIKIS - - - Jauties niekam tikęs—bejgis? Neturi apetito, baurūs pūslės skausmai? Rūkštis viduriuose? Galvos skaudėjimai? Jeigu nuo užkietėjimo—vartok DAUNORO STOMACH MIXTURE
Tapk sveiku.
KAINA TIKRAI VIENAS DOLERIS
229 BEDFORD AVE. KAMPAS NORTH 42ND GATVĖS
BROOKLYN, NEW YORK

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
KOPLYCIOS LAIDOTUVĖMS
TEL. EVERGREEN 8-9770

MATTHEW P. BALLAS (BIELIAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS (ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVERgreen 7-4335 KOPLYCIA LAIDOTUVĖMS

ESTATE OF A. J. VALANTIEJUS
T. Fred Lefevre—Manager
54-41—72nd St., Maspeth, L. I., N. Y.
TEL. NEWTON 9-4464

ESTATE OF BARRY P. SHALINS (SALINSKAS)
Vestie E. Davis, Licensed Mgr.
84-02 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.
Tel. Virginia 7-4499 KOPLYCIA LAIDOTUVĖMS

A. RODZEVICZ (RADZEVICIUS)
Tel. Stagg 2-4409
402 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. STagg 2-0783 Night Havemeyer 8-1158

JOSEPH LE VANDA
NOTARY PUBLIC
337 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

PLATINKITE VIENYBĖ